

**ВПЛИВ СУМІШІ 40 % РОЗЧИНУ ЕТАНОЛУ І 100 % МЕТАНОЛУ НА
УЛЬТРАСТРУКТУРУ ГЕПАТОЦИТІВ ЩУРІВ**

Н.І. Молчанюк

ДУ "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України
Одеса, Україна

Актуальність. Не викликає сумніву на сьогодні актуальність вивчення механізму токсичної дії такої токсичної речовини як метиловий спирт (метанол) на органи та системи організму людини. Відомо, що у постраждалих, які вживали сурогати алкоголю, що містять метанол, викликають патологічні зміни, в першу чергу, в органі зору та нервовій системі. Відомо, що і етанол, у великій дозі або при хронічному його застосуванні також впливає на організм людини. Важливим являється вивчення початкових змін в даних тканинах при застосуванні суміші даних спиртів з мінімальною дозою метанолу. В опублікованих нами статтях показана динаміка ультраструктурних змін в структурах заднього відділу ока щурів при застосуванні мінімальної дози (0,75 г/кг маси їх тіла) як 100 % метанолу, так і суміші його з етанолом, при тій же дозі метанолу, і виявлені початкові ультраструктурні зміни в даних тканинах. Крім того виявлені зміни в гепатоцитах (ГЦ) даних тварин при застосуванні вказаної дози метанолу.

Мета дослідження. Вивчення динаміки ультраструктурних змін ГЦ щурів після одноразової внутрішньочеревної ін'єкції (ВІ) суміші 40 % розчину етанолу і 100 % метанолу у співвідношенні 3:1.

Матеріали та методи. Електронно-мікроскопічно досліджувалась ультраструктура ГЦ від 28 дорослих білих щурів лінії Вістар масою 250-300 г, розподілених на 2 групи: I-ша група (піддослідна) – тваринам виконувалась ВІ суміші спиртів з дозою метанолу 0,75 г/кг маси їх тіла; II-га група (контрольна) - щурам проводилась ВІ 100 % метанолу в тій же дозі. Ін'єкції речовин тваринам та їх евтаназія здійснювались з дотриманням міжнародних правил роботи з експериментальними тваринами. Вивчалась структура ГП через 1 годину 10 хвилин, 3 години, 1, 3, 7 та 14 діб і 3 місяці після ВІ спиртів.

Результати та їх обговорення. Через 1 годину 10 хвилин після ВІ суміші спиртів в ГП спостерігається набряк внутрішньомітохондріального матриксу та осередкова деструкція крист, що говорить про порушення енергетичної функції, дещо зменшена кількість гранул глікогену і змінена їх форма, що відображає зниження вуглеводного їх запасу. Крім того, в ГП спостерігаються розширені пухирці гладкої ендоплазматичної сітки, що вказує на прояви детоксикаційної її функції та відмічається дещо підвищений вміст лізосом. Через 3 години в ГП виявлені значні зміни в мітохондріях, які полягають в аутолізі їх внутрішньомітохондріального

9-11 листопада 2022 року

Дніпро, Україна

вмісту та в утворенні вакуолей, розрідженому розташуванні незначної кількості гранул глікогену та збільшені кількості лізосом в гіалоплазмі в порівнянні з попереднім строком. В окремих ГП визначається набряк гіалоплазми та каріоплазми. В подальші строки (до 14 доби) патологічні зміни в ГП наростають з проявами деструкції внутрішньоклітинних структур і з різко зниженою кількістю гранул глікогену та повним спустошенням ділянок гіалоплазми в окремих ГП, що, в цілому, веде до порушення білоксинтезуючої та інших функцій. Через 3 місяці ультраструктура ГП практично близька до нормальної.

Зміни в ГП після ВІ метанолу у всі строки дослідження були однотипові, але більш глибокі і обширніші.

Висновок. Суміш 40 % розчину етанолу і 100 % метанолу в дозі 0,75 г/кг маси їх тіла в перші 3 години після ВІ викликає зміни в ГП, які ведуть до порушення енергетичної та вуглеводної їх функцій; до 2 неділь спостереження деструктивні зміни в ГП прогресують, викликаючи зниження білоксинтезуючої та інших їх функцій; до 3 місяців дослідження настає відновлення ультраструктури та функцій ГП. Зміни в ГП, які викликані 100 % метанолом в аналогічній дозі односпрямовані, але більш глибокі, ніж в ГП після вище застосованої суміші спиртів.

РОЛЬ СУДОВО-ГІСТОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ВИЯВЛЕННІ ПАТОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ПРИЧИНИ СМЕРТІ

Г.М. Мустафіна, Є.І. Лукачіна, В.В. Черняк, І.І. Старченко, А.В. Шанько
Полтавський державний медичний університет
Полтава, Україна

Актуальність. Вчасне та вірне трактування зовнішніх морфологічних проявів, наявних у людини патологічних процесів, завжди актуальне не лише для клініцистів, а й для лікарів судово-медичних експертів.

За мету ставиться розгляд випадку смерті з аналізом візуальних морфологічних проявів прихованого тривалого патологічного процесу легень, що призвів до раптової смерті молодого чоловіка.

Матеріали та методи. Співставлення всіх даних отриманих в ході судово-медичної експертизи трупа.

Результати та їх обговорення. На узбіччі проїзної частини було виявлено труп чоловіка 27 років, правильної статури, задовільного харчування, лежачим на спині, з калюжею крові під головою. Одяг розміщений правильно, але забруднений кров'ю практично на всіх поверхнях. Штани з накладеннями помарок крові на передніх